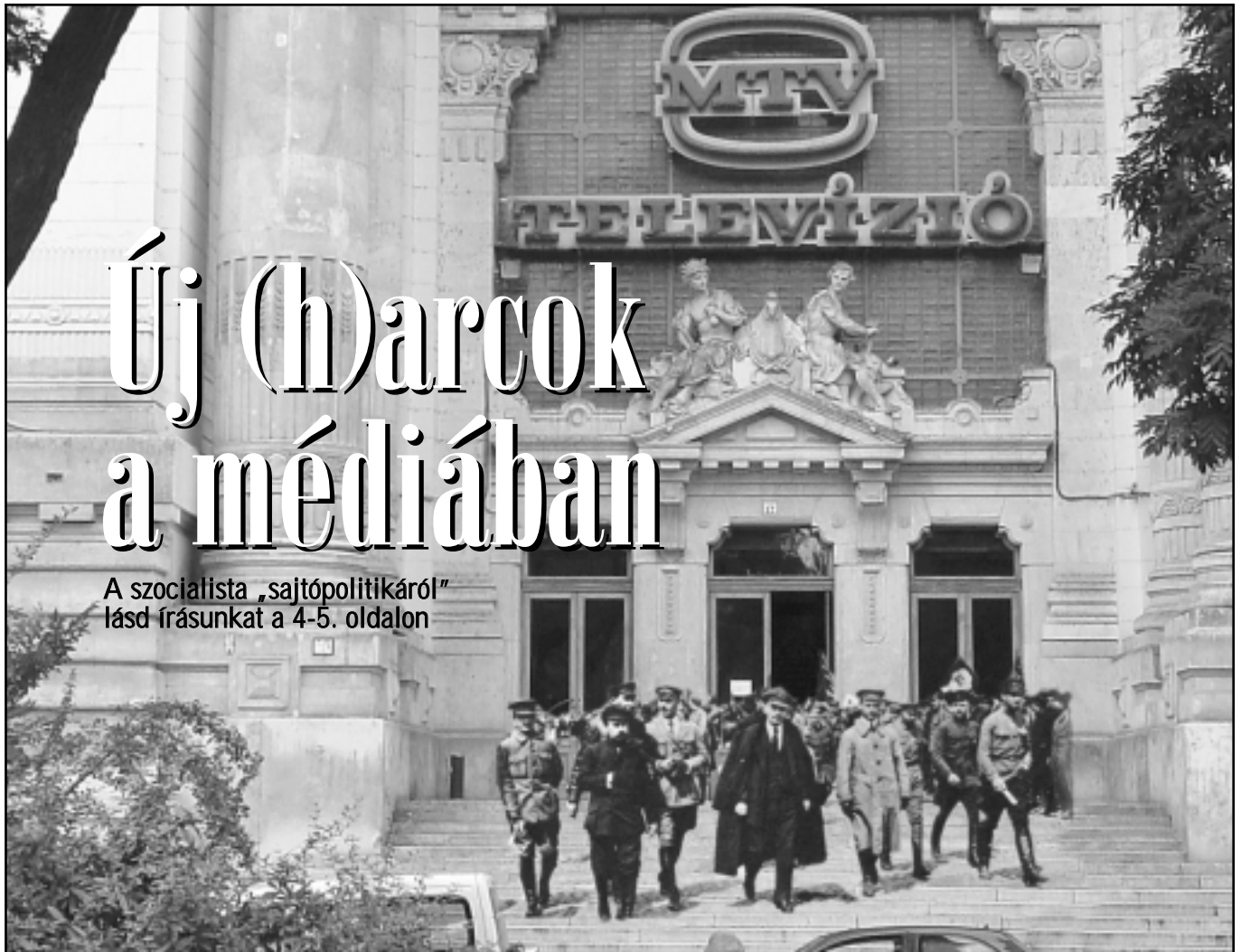

FIGYELMEZTETÉS

2002. augusztus, IV. évf., 9. szám

www.ufi.hu

Új (h)arcok a médiában

A szocialista „sajtópolitikáról”
lásd írásunkat a 4-5. oldalon

A tartalomból:

- *Hidegen fújnak a szelek*..... 3
- *Bevonulók kérték*..... 3
- *Könyvtárkeringő*..... 7
- *Sajtószalámi*..... 9
- *A 150 Ft-os korszak alkonya*. 10
- *Újra itt a száguldó cirkusz*... 11
- *Dilemmák az erdélyi magyar politikában*..... 12
- *Az élő esztelenségről*..... 13
- *Két távozás tanulsága*..... 14
- *Közeledik a tömeg*..... 14
- *Terjesztői előfizetés*..... 15

A megvetett sajtómunkás és a rokonszenv

Szerkesztőségi szobájában kerestük fel Osztovits Ágnes újságíró, a Heti Válasz főszerkesztő-helyettesét és a magyarországi sajtóhelyzetről faggattuk.

– 6. OLDAL

Yo-Hely: Limassol

Aphrodité szigete az angol alsó középosztály és az off-shore cégek paradicsoma – előbbi Ciprus brit gyarmati múltja, a máig érvényben lévő bal oldali közlekedés, utóbbi a kedvező adózási lehetőségek alapjain nyugszik.

– 8. OLDAL

Magyar Csoda

Évekig csak vártunk, reménykedtünk és most eljött a magyar feltámadás: Zalaegerszegnek álcázta magát. – 11. OLDAL

Közelkép Keller Lászlóról A Budapest Bank Rt. belvárosi igazgatósága főmunkatársa 1989-től 1991-ig. Az MSZMP-be 1985-ben lépett be, 1989 októbere óta az MSZP tagja. 1994-től országgyűlési képviselő. 1996-tól négy éven át a Népjóléti Minisztérium politikai államtitkára. (Magyar Hírlap, július 20.)

Keller, hogy belülről láthassa a dolgokat, két évre az Orbán-kormány államtitkára lett.

Üzenet a főpapoknak: új világba új erkölcsöt! A Medgyessy Péter elleni vizsgálat nem csökkentette népszerűségét. Nem ez a vizsgálat az ország legfontosabb dolga, ez a múltat átíró előző kormány érdeke volt. Minden országnak védeni kell a maga nemzetbiztonsági szolgálatát, ezzel egyetérték Boross Péterrel. 12 év alatt folyamatosan anyázták a személyemet, Kövér László folyamatosan belém rüg. Nem ennek kellene uralnia a magyar közéletet, potenciálisan veszélyezteti az uniós csatlakozást. Történelmi esély előtt állunk az EU árgus szemmel figyel minket. Azért haragszom a Fideszre és Orbán Viktorra, mert destabilizálni akarják a demokráciát. A demokrácia nem teremt azonnal jólétet és erkölcsöt. Nemegyszer említettem a főpapoknak, hogy fogalmazzuk újra az erkölcsöket a modern világgal kapcsolatban. (Horn Gyula, Keresztút, július 24.)

Horn úr „anyázása” veszélyezteti az integrációnkat.

Miért hallgatott múltjáról Medgyessy? Hadd említsem meg, hogy a (választások előtt, a szerk.) második legnagyobb példányszámú napilapban beszéltem a tevékenységemről. Azt az állami titkot, hogy titkosszolgálati tiszt voltam, nem tárhattam fel, de a fejtegetéseim bizonyosan világosak voltak mindazok számára, akik érteni akarták. (Neue Zürcher Zeitung, július 26.)

Pont a Magyar Nemzetnek beszélt tevékenységéről? Ez az igazi meglepetés.

Kis magyar Káma-szútra Ha valóban élvez, minden módon (nyögéssel, kiabálással, harapással, karmolással, sorítással) adjon jelet orgazmusáról, s utána társát is juttassa el. (Blikk, 2002. augusztus 7.)

Nem mondhatom el senkinek, elmondom hát...

Önmegvalósítás Dr. Philip Nitschke, az eutanázia-mozgalom régi harcosa olyan új eszközzel készül ellátni a szenvedéseiket megelégedő halálos beteg embereket, amely külső segítség nélkül is használható, és kispénzű páciensei számára is elérhető. (ma.hu, augusztus 12.)

Magad uram, ha szolgád nincsen.

Észjáték A szabadrügásgólomat, bár elég

látványosra sikeredett, nem kell túl-lihegni. Azért gyakoroltam előző csapataimnál és most is az edzéseken, hogy ilyen találatok süljenek ki belőle. Fejben sokkal inkább foglalkoztat már a csütörtöki UEFA-kupameccsünk. (Szili Attila nyilatkozata a Nemzeti Sportban, augusztus 12.)

A fej élet, erő, egészség.

Tüzetes vizsgálat Balogh László azt kérte Lamperthtől, hogy bocsássa rendelkezésre a Belügyminisztérium 1860 utáni belső telefonkönyveit. (Index, július 30.)

Elképzelem. 176-os mellék: Deák Ferenc, a passzív ellenálló. „Háló Schmerling úr, igen, igen, mi várhatunk. Ha már beszélünk, mit szól Széchenyi halálához?”

Interjú Horn Gyulával

– Nem szabad meghátrálni.

– Harcos természet.

– Ilyennek születtem. Úgy látszik, hogy a prolimúltam (sic!), amelyet negatív felhanggal emlegetnek, sok mindenre megtanított. Nem vagyok hajlandó fideszes percmemberkék elöl megfutamodni. (168 Óra, augusztus 1.)

Változó idők, változó erkölcsök.

Medgyessy Péter a múltját vizsgáló bizottság meghallgatásán A múltam egyedül nekem transzparens (hatásszünet) is.

Később: Az egyén felelőssége van, létezik, nagyon fontos. (augusztus 1.) **Kazalba hányt szavak, érthetetlen mondatok.**

Vállalt gondolatok a polgári körökről Néhány észrevétel. 1. Végre kiderül, mi is a „Polgári Mozgalom”. Hogy mi a célja. Mi ezt Törvényen Kívüli Szarkeverő, Megosztó, Történelemhamisító Mozgalomnak neveznénk. 2. Ha jól értettem, el kell söpörni a többséget? 3. Ha jól értettem, nem történt „igazi” rendszerváltás? Minek kellett volna történnie? Véres forradalomnak? (168 Óra, közélet rovat, augusztus 1.) **Istenem, hol van ehhez képezt a Népszava levelezési rovata?**

Tiltott gyümölcs Ma, amikor Juda újabb kétmillió nomád törzse bevándorlásáról és a hazai választások befolyásolásáról szól a nyílt titok, rendkívül tanulságos áttekinteni, hogy miként zsidósodott el hazánk és fővárosunk. A szerző a tények feltárásáért életével fizetett. (Magyar Fórum, könyvajánló, augusztus 1.) **Forrón eszik a felmelegített kását.**

Hiteles arcok Mit csináljak, az újkori magyar demokrácia első parlamentjéből nekem a szocialista frakció tűnt egyedül hitelesnek. (Újhelyi István Portréja, HVG, augusztus 17.) **Aha.**

Forrás: magyar.uw.hu

Szintézis

„Hosszan elnyúló egyetemi tanulmányai közben megtapasztalhatta, hogy a diákság soraiban mostanság mintha inkább a jobboldali eszmék hódítanának...

A legújabb közvélemény-kutatások mást mutatnak. A felsőoktatásban tanulók között mi állunk jobban. Az viszont tény, hogy a teljes magyar fiatalok körében nagy fölényrel vezet a Fidesz. A »plazai fűség« soraiban – azokról van szó, akik különösebb életcélok, és munka nélkül tengnek-lengnek – Deutsch Tamás népszerűsége eget verő. No comment.” – Újhelyi István Portréja, HVG, augusztus 17.)

Prolizunk, prolizgatunk?

Sajnos, hál' Istennek

102 napja nem tudjuk, hogy hol vannak az augsburgi kamionok...

52 napja nem tudjuk, hogy ki szegénységpárti...

12 napja nem tudjuk, hogy hol teremnek az idevalósi borok...

Tornóczky Anita a hónap nyertese

Belátjuk, hogy a közszolgálati tévé nem épülhet a világ végezetéig *Kudlik* Júlia szolid szigorúságára és zárt kosztümjeire, a politikai korrektség pedig azt kívánja, hogy ismerjük el: szükség van vérfrísztésre a köztévénél. A csinoska *Tornóczky* Anita műsorvezetésének tehát szívből örültünk először; másodszer már kevésbé. Nem láttuk ugyanis Anitának képernyőre kerülése utáni második percben az MSZP médiagurcskáját rohamra indulni a királyi tévé épülete ellen. Úgy látszik, a rögdemokrata megmondóemberek közül senkit nem zavar, hogy Anita miniszterelnökünk nevelt lánya, s *Happy-Film '97* elnevezésű vállalkozása már a fasizmus idején is szépen kaszált az amúgy tényleg nagy bajban lévő köztévénél. Kéretik egy pillanatra elképzelni, mi lett volna, ha *Orbán* Viktor unokatestvérének keresztfia tűnik fel egyszer három másodpercre a Koós Klub elnevezésű virtuális környezetszennyezés bármixereként. Anita látványos és csak a tehetségnek köszönhető térnyerésére gondolva pedig kedvelt publicistánk szavai jutnak eszembe: már tényleg csak a banán hiányzik a köztársasághoz.

Elton John a hónap vesztese

Először akkor lopta be magát a szívembe Elton, amikor közölte, hogy meleg és lefelé küld fél Amerikával. Másodszer akkor sírtam el magam, amikor zongorán pötyögve búcsúztatta Lady D.-t (mint kiderült, alaposan megszedve magát az „események hatása alatt írt” dalon: kicsiben megismétlődött a történet a nép Jimmyjének búcsúztatásának ürügyén a magyar popvilág nagyobb dicsőségére). Félreértés ne essék: nem a melegeklődés a baj. Az magánügy. A magyar kormányzati hozzáállás a gáz, amely a legnagyobb nemzeti ünnep alkalmából „nesztek, elhozzuk a kultúrát” felkiáltással ad a jónépnek a helyhez és az alkalomhoz egyáltalán nem illő produkciót. A sör és virsli mellé mustárt, Szent István ünnepéből jópofa ellazulást és „örömnepet a családnak” típusú nyálás elkenést kreálva: ennyit a nemzeti közép nemzetfelfogásáról. S hogy John végül mégsem jön? Nem baj: lesz még elég október 23., március 15. és augusztus 20. Verhetnének a tamtamot, hogy „provokáció”, meg „hazaárulók”; nem tesszük. Felírjuk a kéménybe korommal az egész ügyet a magát korszerűnek gondoló magyar baloldal többi batoromsága közé.

De hol a nemzeti oldal? – kérdezik sokan. Miért nem szólnak már? Miért nem emelik fel a szavukat? Miért nem ostromlják meg a parlamentet és defenztrálják a szocialistákat? Mit kell csinálni, miért nem mond már valaki valamit? De legalább azt, hogy merre? Hol van a Kossuth téren áprilisban megmozdult tömeg?

Jelentem, megvagyunk. És hogy mi az úti célunk, azt először magunkban kell tisztázni. A leghatékonyabb, ha egyszerre indulunk és együtt érünk oda. De csak egyetlen út van. Még mielőtt elindulnánk, a legfontosabb az, hogy a lehető legalaposabban felkészüljünk. Mert a cél nincs közel. Minden eddiginél jobban fel kell készülni. Gyakorlott hegymászók tudják, az expedíció előkészítése időben többszörösét teszi ki, mint maga az út. Ki kell dobni az elhasznált felszerelést. Le kell cserélni a lyukas talpú bakancsokat, tiszta ruhát kell felvenni. Térképeket kell szerezni, meg iránytűt. Az eszközeink a legjobbak kell hogy legyenek. Egyetlenegy selejtes mászókötél vagy karabiner a cél elérését veszélyeztetheti. Magunkat a lehető legedzettebb formába kell hozni. És fel kell készülni minden váratlan eseményre. Majd meg kell találni, hogy hol állunk és, hogy hova akarunk eljutni. Akik más utat választanak, azoktól el kell búcsúzni. Ha minden elkészültünk és felkészültek vagyunk, akkor elindulhatunk, de akkor és csak akkor. Utána pedig csak menni, menni, menni – ez a feladat. És hívni magunkkal az út szélén ál-

Hidegen fújnak a szelek

Rekkenő a hőség. Az uborka szezonja van most. A szavazatokat megsemmisítették. Lassan-lassan beköszönt a D-209-es által emlegetett új kor. Amiben a polgárok nyaralnak, a fiatalok szórakoznak, a nyugdíjasok nyugdíjaznak, a cipőt pedig a cipőboltból veszik az emberek. A kormány meg teszi a tennivalóját. Erőből, bosszúvágytól vezérelve.

lőkat. Minél többet, meg azokat is akik nem találják az ösvényt, csak bolyonganak. Az út hosszú lesz és nem tudjuk, mikor érünk oda, de oda fogunk érni. És ez a legfontosabb.

A feladat tehát adott. A felkészülés ideje következik. A delphoi meteorológusok pedig a következő időjárás-jelentést adták: Meleg idő nem hideg szelek várhatók!

– MANDULA

„A szerkesztő azt üzenté” Bevonulók kérték

Negédesen mosolygó szocialisták tudatták velünk nap mint nap: „Á, ugyan már, mi, a köztévéhez? Soha, de soha nem nyúlnánk” – s valahogy mégis azoknak lett igaza, akik a hajtóvadászat megindulását jelző kúrhangnak vélték a megnyugtatónak szánt trillákat. Itt van már ugyanis mindenki, aki számít: a köztévétől annak idején busás végkielégítéssel eltávozott új hírigazgató (hallotta valaki sikoltozni a sajtót?), az MSZP-rendezvények háziasszonyának számí-

tó valahai bemondócsillag, a magát intellektuális teljesítménynek képzelő kékharisnya, aki maradandót egyedül a „Felvonulók kérték” című műsorban alkotott – hogy a szemrevaló Anitát és az usankák, valamint a MIG-31-esek szakértőjének számító veterán Hardy Mihályt már ne is említsük. Hát ennyi lett a nagy hangon beígért tárgyilagosságból, kiegyensúlyozottságból. Persze megvan a véleményünk az előző bulikról, meg a sülyedő hajót semmi perc alatt elhagyó „polgári” újságírókról és vezetőkről. Ne féljünk kimondani: ez a jelző – tisztelt az amúgy létező kivételnek – az

akarnok önmegvalósítók és köpönyegforgatók fügefalevele volt a közszolgálati tévénél az elmúlt négy évben. Nem igaz, hogy csak rossz műsorok készültek: a másodperc alatti pálfordulások és a nagy lelécelések azonban igenis megkérdőjelezik a jobboldali médiapolitikának nevezett valami hatékonyságát. S hogy kicsit magunkról is szóljak: ezt a szerkesztőséget nem szokták csak úgy elhagyni. Sem egyik, sem másik oldalról érkező nyomás miatt. Turul eddig is megbecsült tagja volt gárdánknak, ezután is az marad. Az ügyeletes nemzetvígázók, akik minden egyes, az övéktől eltérő vé-

leményben legalábbis világ-összesküvést, vagy izraeli tartalékos tisztit múltat sejtene és sejtetnek, írjanak továbbra is. Véleményüket tiszteljük, de megyünk tovább a magunk útján. Úgy véljük, hogy a szent világszabadság védelmében rohamra indulók elborultsága helyett az okok elemzése és feltárása, hiteltelen személyek pótcselekvése és nagyhangú észosztása helyett az építkezés és a munka segíthet minket eszményeink megvalósításához.

A sör, a szotyti meg D-209 rugdosásának szeretetéből persze eztán sem engedünk.

– T. I.

Médiaah(átra)arc

A „ragátskodás” újmagyar kifejezés; média-berkekben leginkább a kisöprés, kipenderítés, lefokozás szavak szinonimájaként használják. A „ragátskodó” ember – aki akár nevében is hordozhatja a Ragátsot – többnyire elnöki jogkörrel felruházott tévéalelnököknek adja ki magát, és ebben a minőségében igyekszik levezényelni a baloldal fejcsérés támadásait.

A 2002-es országgyűlési választások előtti kampányban a Magyar Televízió balról nézve jobb(Oldali)nak tűnt. Az ob-

ennek megfelelően szórta átkait: túrheterlen, hogy a köztévében Orbán mindig határozottan, Medgyessy pedig esetlennnek tűnik. Pedig a képcső – néha – a lélek tükré. A nézők 80-90 százalékát megmozgató kereskedelmi csatornák szerkesztői persze rögvest kompenzáltak: a Tv2 – az Országos Rádió- és Televízió Testületnek közszolgálati(!) programként eladott – hírműsoraiban Orbánt rendre Fidesz-MDF-listavezetőnek becézték, Medgyessynek viszont mindig kijárt a kormányfő-jelölti titulus.

Tér és tömeg

A két választási forduló között az RTL Klub munkatársai álltak ki legmarkánsabban a demokráciáért: még egy Kossuth tér-szakértőt is kerítettek, aki 40-80 ezer „hör-

sorvezető vállá fölött megjelent a „négy nyugodt ember” felirat, valamint egy Medgyessy-, egy Kuncze-, egy Kupa-, egy Gónczfej, és megannyi tudomány négykerek mosoly mögött.

Az MSZP-SZDSZ-duó győzelme után a Pintér Dezső vezette Tv2-ben indult meg először a totális

közvélemény úgy tudta, Mendreczky Károly MTV-elnök pozíciója megingathatatlan, a balhatalom mindent megingatott a királyi tévében. Szabad elvonulást ígért Mendreczkynek és társainak (a Ma reggel főszerkesztőjének, Varjú Frigyesnek, Csermely Péter hírigazgatónak, valamint a Híradó

Medgyessy ugyan a kampányban a szívére tette a kezét, s esküdt: „sem belföldi, sem külföldi újságírókról nem készítek feketelistát” – a szocialisták azért kiizzadtak egy setét lajstromot.

profiltisztítás. Secperc alatt kicsinálták a jobboldali elhajló hírében álló vezérigazgatót, Tolvaly Ferencet (szakmai berkekben az ő nevéhez kötötték azokat a tárgyalásokat, amelyek a Fidesz-kormányhoz közeli Vegyépszer tévés tulajdonszerzését célozták); ám az átszervezést hivatalosan a rivális RTL Klub szárnyalásával indokolták. Pintér ezek után már emelt fővel érkezhett Balatonszársóra, a szocialisták évi rendes seregszemléjére, és böcsülettel körbetapsolhatta az összes Farkasházyt, Kunczét, Hellert meg Vitányit.

„Állást akarunk, állást kérünk” – követelték Szárszón és mindennél az MSZP-közeli médiacsillagok, így a köztévé áthangolása következett. Medgyessy ugyan a kampányban a szívére tette a kezét, s esküdt:

„sem belföldi, sem külföldi újságírókról nem készítek feketelistát” – a szocialisták azért kiizzadtak egy setét lajstromot. Miközben a

első emberének, Gulyás Istvánnak), még a vasos végkielégítést sem sajnálta tőlük – hisz’ sejtette: a zsarolható jobbos varázslóknál is csak a pénz az úr. Az MSZP tisztogatóhadművelete azonban már korábban kezdődött: a pórázon fogott Mendreczky június 25-én gazdasági alelnökké léptette elő a televízió pénzügyi főigazgatóját, Ragáts Imrét, majd az MTV közalapítvány pártdelegáltakból álló kuratóriumi elnöksége július 16-án – az elnök önkéntes távozása után – elnöki jogkörrel is felruházta a későbbi „ragátskodót”. Mit ad isten, a kuratóriumi elnökségben is akadt egy esz(m)vesztett jobboldali, aki balra asszisztált – pedig tudta jól: Ragáts a Horn-érában az ÁPV Rt. egyik vezetője volt, 1997-ben pedig nem más, mint Suchman Tamás egykori privatizációs miniszter segítette őt a köztévéhez.

Ragáts hálája

Ragáts hálás típus, szereti a szegfűt: bár a kuratórium elnöksége előtt jegyzőkönyvbe mondta, hogy tartózkodni fog a személyi döntésektől, Rér Éva kulturális igazgatót máris száműzte, hirtelen lefokozta

A NAGY NEMZETGYŰLÉS

lelkisítő felhívást bocsátott ki:

mindent meg kell tenni a fegyverkezési hajszá megfékezéséért, a leszerelésért, a földkerekség nyugalomát, a földi létet fenyegető súlyos veszélyek elhárításáért

Elvtársak! Mi soha, soha, soha, soha nem állunk meg félúton!

jektivitásra (=saját véleménymonopóliumának kikezdetlenségére) oly' érzékeny szocialista-szabad demokrata udvartartás

gő tüntetöt” számolt meg az Országház előtti milliós tömeggyűlésen. A tudósítást követően – egyértelmű ellenpontozásként – a mű-

Média, Hatalom

az MTV kultúrpolitikai magazinjának főszerkesztőjét, *Siklósi* Beatrixet, a *Hét* című műsrot irányító *Horváth* Szilárdot pedig melegebb éghajlatra küldte – egyelőre csak nyaralni. Eközben a hírigazgatói posztot már elfoglalta az egykor a Horn-kormányhoz is lojális volt Híradó-főszerkesztő, *Rudi* Zoltán (aki most a Tv2 hírcsapatából verbuálja a pereputtyát). Megérkezett

a köztvév kultúr-aligazgatói szobájába *Lendvai* Ildikó kebelbarátja, *Sugár* Ágnes, de várhatóan újra képernyőképpé válik az interaktív műsorok (például a „Felvonulók kérték”, és a nevét évenként szellemesen változtatató *Stúdió* című kultúrműsor) nagyasszonya, *Szegvári* Katalin is. Külügyes szerkesztőnek a moszkvai Vörös téren, usanka alatt érlelt *Hardy* Mihályt szemelte ki a hatalom, aki már a két választási forduló között elpötytyintette a Magyar Hírlapban, hogy „nem az a baj, Viktor, hogy nem vagytok elegen, hanem az, hogy nekünk van elegendő. Belöletek!” Minden bizonnyal tehát ő is a felelősségteljes, elfogulatlan, tárgyilagos és nyitott újságírók népes táborát fogja gyarapítani az intézménynél. A bosszúvágy nevű csúnya szót pedig senki ki ne ejtse a száján!

A Magyar Rádió kipucolását szintén régi, megbízható elvtársak-

ra bízák a szocialisták. Az MSZMP KB tudományos és kulturális osztályának egykori munkatársa, *Agárdi* Péter ma a Magyar Rádió Közalapítvány kuratóriumának MSZP-s elnökhelyetteseként igyekszik cenzúrázni a jobbhangú Vasárnapi Újság adásait. Ez az *Agárdi* – még egyszer

mondjuk – az az *Agárdi*, aki anno emiyyen kezdte cenzorjelentéseit: „Kapjon végre pártbüntetést is, ha valaki folyamatosan megsérti a párt eszmei, ideológiai, politikai és cselekvési egységét.”

Nagy idők, nagy emberek – vad idők, vad emberek. – B. D. S.

Így készül az Utolsó Figyelmeztetés

Sajátos színfoltja a honi médiának a 2000 áprilisában frekvenciához jutott Pannon Rádió. A Budapesten és vidékterületén fogható „érthető frekvencia” az egyetlen elektronikus médium, mely kísérletet sem tesz a médiatörvényben megfogalmazott kiegyensúlyozott, pártatlan tájékoztatás érvényesítésére. Egyetlen célja, a szerkesztők által nyíltan vállalt magyar igazság kizárólagos képviseletét ellátó pártéletben tartása. A jogszabályok betartása alóli mentesség kérdésében így kerülhettek egy oldalra *Tamás Gáspár* Miklóssal, aki a Magyar Hírlap 2002. június 27-i számában azt írja: „Erkölcsei okokból kifogásolhatunk hatályos törvényeket”. De a törvények erkölcsi fölülbírálata az is, ha valaki „polgári engedtlenséget tanúsít az igazságtalansággal szemben, üldözötteket bűjtat, betiltott csoportokhoz csatlakozik, betiltott elveket hirdet. Ezek mind politikai – közügyi – aktusok, amelyek megoldása, ha van nekik, egyszerre erkölcsi, jogi és politikai természetű. A hatályos törvények aggályos betartása olykor erkölcsileg lehetetlen...” A rádió megbecsült munkatársa, a ked-

Ébredő magyarok az éterben

velt reggeli betelefonálás műfaj házigazdája *Franka* Tibor két idézett nyilatkozata mindent elmond a Pannonról, s fenti elvek gyakorlatba ültetéséről: „A Magyar Hírlapot, ahol főmunkatárs voltam, 1989-ben megvette egy úr, Maxwell, akire elég volt ránézni, és az ember zsebében összegyürődött a zsebkendő. Ezeknek csöpög az orruk, a fülük lejjebb van, mint az orrcimpájuk és csámpásak. Nagyon meg lehet ismerni. Amikor voltam a Szentföldön, én mindjárt tudtam mindent. Gondolom, mi magyarok nem ilyenek vagyunk...”

„Nyilvánosan Orbán Viktor elzárkózik a MIÉP-től. Nemezszer gondoltam már, ajánlok neki egy SZDSZ-es libresszt, hogy nehogy becsináljon esetleg. Mitől fél Orbán Viktor? A saját fajtájától fél Orbán Viktor? Vagy Orbán Viktor nem a saját fajtája?”

A magyar zsidóság minden egyes tagjában potenciális hazaárulót láttató, sőt a zsidót szitokszóként használó rádió azonban szórázó funkcióit is ellát. Hallgatói-

nak többsége ugyanis az esti főműsoridőben sugárzott, egy kaptafára készült amerikai katasztrófafilmek helyett inkább a Pannon Rádió reality show-ra hajazó intellektuális borzongását választja. A baloldal rettegésvágyának édes magyar humuszt biztosító csatornája, hírszerkesztésében sem okoz csalódást. Kis túlzással azt mondhatjuk, kétféle hír van. Az első a közel-keleti arab-izraeli konfliktussal foglalkozik szigorúan anticionista szemszögből; a második *Csurka* István sajtótájékoztatóján, vagy egyéb rendezvényen elhangzott beszédének közlése, összefoglalása.

Egyedül a zenei szerkesztésben érhető tetten a megbékélés szándéka, Szandi Tinédzser *amour c. da-la* a *Beatrice* térden állva lázadó opusával, a *P. Mobil* zúzása, *Korda* György andalító, lágy trutymójával él antagonisztikus egységben.

Az ORTT-nek nem csak a rádióban elhangzó gondolatokkal szemben volt kifogása. Azt is szóvá tették, hogy a Pannon Rádió elmulasztotta jelezni, hogy 2000 augusztusában a rádióban többségi tulajdonos GidóMédia Kft.-ben 26 százalékos részesedést szerzett a *Csurka* István MIÉP-elnök alapította Bocskai Szabadegyetemért Alapítvány (amelynek kuratóriumát egy ideig *Bogdán* Emil MIÉP-es országgyűlési képviselő vezette). Nincs tehát könnyű helyzetben a rádiót üzemeltető csapat. *Damoklész* kardja lebeg a fejük felett.

Mindezek mellett a Pannon Rádió elnemesítésével olyan lenne Budapesten az éter, mint a törvényhozás *Torgyán* József nélkül. Kultúráltabb, korrektebb, unalmasabb.

– ZAB ERVIN

– Igaz-e, hogy az frott sajtót tekintve a bal- és jobboldal aránya 9:1? Hogyan alakult ki ez az arány, és mi lehet az oka?

– Nagyon reálisnak tartom ezt az arányt. Úgy látszik, az elmúlt tizenkét év alatt ennyire tellett: a tíz-nullból, kilenc-egy lett. Pedig történtek kísérletek a kiegyenlítésre, el is folyt rengeteg pénz. Gondoljunk az Új Magyarországra, a Pesti Hírlapra, a Napi Magyarországra. Most egyetlen napilapnak, a Magyar Nemzetnek kell helytállnia a Népszabadság, a Magyar Hírlap és a Népszava ellenében. Ez nagyon súlyos terhet ró a szerkesztőkre. A baloldal egyetlen lapjáról nem mond le, az MSZP súlyos százmilliókat öl például a Népszavára, míg a jobboldal úgy döntött, összevon két lapot. A hetilappiacon sem jobb az arány.

– Hogyan lehetne ezen a helyzeten változtatni?

– Mindenképpen jobb sajtópolitikával. A jobboldalon túlságosan sokan gondolják magukról, hogy értenek a médiához, s ha lehetőséghez jutnak, felelőtlenül szórják a pénzt. Nem olvassák még a saját térfelükön játszó lapokat sem, legszívesebben mindenkit eltüntetnének a föld színéről. Ha egy lap a piacon van, azt kell felkarolni, nem újat alapítani mindenáron. Az elgondolásokat össze kellene hangolni, csak és ki-

Az elmúlt tizenkét év alatt ennyire tellett: a tíz-nullból, kilenc-egy lett – vélekedik Osztovits Ágnes.

A megvetett sajtómunkás és a rokonszeny

Szerkesztőségi szobájában kerestük fel Osztovits Ágnes újságírót, a Heti Válasz főszerkesztő-helyettesét, és a magyarországi sajtóhelyzetről faggattuk. Az újságíró beszélt nekünk a létező aránytalanságokról, a hirdetések magatartásáról, de szóba került a polgári médiumok jövője, amely a sok nehézség ellenére azért bizakodásra is ad okot.

sportújság és a többi végig nem gondolt vállalkozás kudarcából. És még egy nagyon fontos kérdés: bár kevés a jobboldali lap, még azokat sem tartjuk számon. Jellemző, hogy amikor Orbán Viktor felszólított a Magyar Nemzet, a Demokrata és a Heti Válasz előfizetésére, sokan azt sem tudták, hogy mi ez az utóbbi. Aztán megvették és láthatóan megszerették, mert a példányszám meredeken emelkedni kezdett, s ma már több mint negyvenezer példány kel el. Tehát nagyon sok a tennivaló, hogy legalább a piacon lévő lapokat megvédjük. Ha most elveszik a Heti Válasz, akkor is szükség lesz előbb-utóbb egy szabadelvű-konzervatív hetilapra, s ennek létrehozására súlyos milliók kellene.

– Veszélyben van a Heti Válasz?

– A közalapítványi konstrukció, amit az alapítók kigondoltak, nem éppen szerencsés forma, hiszen a közalapítvány a mindenkori kormány felügyelete alatt van. Ha a szocialista kormány úgy dönt, hogy felesleges a Heti Választ is kiadó közalapítvány, akkor

nehéz helyzetbe kerülünk. Azt szoktam mondani munkatársaimnak, hogy a mi jövőnk megmutatja majd, mit gondolnak a szocialisták a sajtószabadságról. Anyagi támogatásra nem gondolunk, csupán arra, hogy

vált. Megint csak polgári ügyetlenségről kell beszélünk. A kilencvenes években aztán alakultak alternatív lapok, de ezek éppen napjainkban kénytelenek feladni pozíciójukat, mint például a Békés Megyei Napló. Hangsúlyozom, egy napilap fenntartásához rengeteg pénz kell, s a pénzt a hirdetések hozzák.

– Bizonyítható, hogy a hirdetések baloldali lapokat részesítik előnyben?

– Csak meg kell nézni, hogy milyen lap mekkora példányszámban jelenik meg, s ehhez képest mennyi benne a hirdetés. Én csak a Heti Válaszról akarok beszélni, a mi hirdetői kalandjainkról, hogy tudniillik a bankok, a nagy multinacionális cégek, az autóké kereskedők mennyire nem törődnek azzal, hogy eljut-e egy konzervatív olvasótáborhoz az üzenetük. Kapásból visszatartják, hogy jobboldali lapban hirdessenek. Az ember el sem jut egy vezetőig, már az első hirdetési munkatársnál elakad. Ha más nem is, ez igazolja, milyen fontos volt az Orbán-kormány arra irányuló törekvése, hogy a nemzeti vállalkozókat, tőkéseket helyzetbe hozza.

– Hogy látja a jobboldali lapok jövőjét?

– Ha rövid távon pesszimista vagyok is, a jövő mégsem fest rosszul.

„A kilencvenes években aztán alakultak alternatív lapok, de ezek éppen napjainkban kénytelenek feladni pozíciójukat, mint például a Békés Megyei Napló. Hangsúlyozom, egy napilap fenntartásához rengeteg pénz kell, s a pénzt a hirdetések hozzák.”

élni hagyjanak bennünket.

– Az olvasók panaszkodnak, hogy a megyei lapok szinte kivétel nélkül baloldaliak? Mi lehet ennek az oka?

– Az MSZP még a 90-es választások előtt eladta a megyei lapokat. Minden szerződésben szerepelt, hogy a lap arculatát és vezető munkatársait a külföldi cég köteles megtartani. Mivel ez jó üzlet volt, a külföldi, többnyire nem is baloldali tulajdonosok, belementek ebbe a feltételbe. Az MSZP pedig – az ellenzék követelésére – létrehozta a bevételből a József Attila Alapítványt, amelyet kezdetben többpárti kuratórium felügyelt, mára azonban már az MSZP kapmánytámogatójává

Mára Magyarországon kialakult egy – ha még nem is tehető – polgári réteg, amely kiköveteli a maga igényeinek teljesítését. Itt van a fiatalosság, amely már nem hagyja magát manipulálni. Ráadásul rengeteg helyen képeznek újságírót, akik előbb-utóbb tehetségük, rátermettségük révén bekerülnek a sajtó vérkeringésébe. Gondoljunk el, 90-ben mennyire más volt a helyzet! Tudom, hogy a közeljövőben meg kell a nadrágszíjat húzni a polgári újságíróknak, de ez átmeneti idő lesz. Persze a nehézségeket úgy könnyebb átvészelni, ha a baloldal által megvetett sajtómunkás maga mögött érzi a polgári tábor támogatását, rokonszenvét. – J. G.

Veszélyben a polgári sajtó?

zárólag olyan napilapokat, hetilapokat kellene létrehozni, amelyekre tényleges társadalmi igény van. Tanulni kellene az alternatív

Hajza a könyvek után a nyári Budapesten

Könyvtárkeringő

A nyárnak megvan az az előnye, hogy az egyetem bezár, a villamos is aluszik, a könyvtárak pedig jól megérdemelt szabadságukat töltik. Ez rendszerben is lenne, ha nem lennének a világon a pótvizsgázók vagy a (kimondani is borzalom!) tudományos munkával bíbelődők. Pedig vannak. Itt és most pedig építő kritikát fogunk gyakorolni. Mintegy.

Úgy látszik, a fent vázolt különös emberfajtákra minden évbe rácsodálkozik a budapesti könyvtáros-szubkultúra. Ők ugyanis természetesnek veszik, hogy az évközbeleni termékeny alkotó munkát két hónapi jól megérdemelt pihenés követi. S mikor menetrend szerint kiderül, hogy nem mindenki fürdözik ilyen tájban, és nem is Zalaegerszeg szállal a nyakában próbál stoppall eljutni egy borongós angol kikötővárosba, jön a csodálkozás, ami egyébként kísértetiesen emlékeztet a Fővárosi Közterület-fenntartó Vállalat és a hó viszonyára: ez utóbbi ugyanis

általában jól meglepi a „szakembereket”. Ilyenkor jön a bulvárízű siránkozás „Tél-tábornokról”, meg „üvegházhatásról”. Szóval kicsit így vannak a budapesti könyvtárak is: rendszerben, az Országgyűlési zárjon be, az Akadémiai is pihenjen, az Egyetemi meg akár évközbelen is zárva lehetne, a változást úgysem

Most éppen zárva tart a Nemzeti Könyvtár

venné észre senki. Amikor azonban az (egyébként néha joggal) kritizált Óreg Hölgy, a Szecska (Széchényi Könyvtár) is becsukja kapuit, kitör a káosz. Például az idén augusztus 5-én tíz órára hir-

detett nyitás a hatalmas pénzért felújított és agyonreklámozott Fővárosi Szabó Ervin Könyvtárban egyszerűen – elmaradt. Itt és most tényleg nem szeretnék kitérni arra, hogy most akkor valóban forgattak-e *olyan* filmeket az intézményben, csak halkán jegyzem meg: egy könyvtár akkor működik jól és elfogadhatóan, ha minden az olvasókért történik. Nem kell például háromszor sorban állni késedelmi díj fizetésének ürügyén, büfés nének nem beszélnek az emberrel úgy, mint egy értelmi fogyatékoskal és a számítógépek is

közölte velünk, hogy nana, elvtársak, majd délután egykor nyitunk. Miért? Csak úgy. Megfelelően időmítt FÉSzeK-olvasó meg is jelenik az új időpont előtt negyedórával, ekkor azonban már áll a Reviczky utca forgalma. – Mi van, bannant osztanak? – csattan mellettünk a tréfa, a közönség fagyos közönnyel válaszol. Pontban egykor rohamra indulnak a bölcsészhorodák, a fotocellás ajtó alig bírja az iramot, edzettebbeknek felrémlik a magyar–román mecscesek előtti halálhangulat, egy lánynak leszakad a szütyője (a Hamvas Béla-kötetek szétszóródnak), neki sincs kegyelem.

A bejutás azonban nem hozza el a remélt megváltást: az előzetesen telefonon halálbiztosra leegyeztetett újság nincs meg, a vizsgatalodásként kikért könyvről pedig (egyébként kedves mosoly kíséretében) közlik velünk, hogy bár a jelzete megvan, de ez tévedés, a könyv igazából nem található a raktárban.

Kifelé menet felrémlik, hogy a könyvtárnak ma otthont adó Wenckheim-palota

előtt Krúdy Gyula szerint hajdanán éjjel-nappal lehetett konfliktus fogni. – Annak legalább volt értelme – gondoljuk és veszünk egy kétdeciset az Üllői út elején, Laci vegyeskereskedésében. – A. B.

Álmok, bringák és kocsz Pedálkirály

A hetvenes években csak Merckx volt és akik még futottak. Ghislain Lambert egy az utóbbiak közül. Ez az ő meglehetősen egyszerű története. Egy szerény belga kerékpárver-

senző története. S hogy mi a leg-hőbb vágya? A bajnoki cím. S a legnagyobb tragédiája? Hogy nincsenek olyan lábai, amilyeneket a szíve megérdemelne. Ritka, hogy egy film PR-ajánlója ennyire találóan fogja meg a mozi lényegét.

A lelkes, szeretetre méltóan szerencsétlen Ghislain egy kis bringás csapathoz igazol. A Magicréme istállójával versenyről versenyre hankizza végig az országot, igyekszik bizonyítani és bebiztosítani helyét a csapatban. A kezdeti sikertelenséget és egy hatalmas bukást követően egy veterán kerékpáros osztja meg vele a tutit, mivel turbóztatja

fel magát, hogy utolérhesse álmait. Az intravénás csodakoktéltól első alkalommal túlpörög, s a futam felénél kidől ugyan, de később egyre jobb eredményeket ér el. Kezdi megelégni a vízholdószerepet, úgy érzi, többre hivatott, ezért összetűzésbe kerül az istálló üdvöskéjével. Egy pozitív doppingteszt miatt kirúgják a Magicréme-ből, bátyja azonban mellé áll, egyszemélyes csapatot gründol neki. Egy többnapos verseny első estjén, míg a riválisok alszanak, hősünk tovább teker, behozhatatlan előnyre tesz szert, így megnyeri élete első és egyetlen bajnokságát. A siker után

kezdődik igazi karrierje, a közönség kedvence lesz a sokszor a kiesés elkerülését jelentő szintidő teljesítéséért küzdő versenyző. Feleségül veszi bátortalanul szeretett szerelmét, családot alapít, s a házuk garázsában edz rendíthetetlenül. Sportpályafutását egy súlyos baleset törli derékba...

A film hangulatos, andalító zenéje és üde képei tökéletes körítésül szolgálnak Philippe Harel meghatóan bájos történetéhez, Benoît Poelvoorde játéka pedig mindenki szívébe belopja a kopszodó, szegénylős Ghislain Lambert alakját. – TURUL

Aphrodité szigete az angol alsó középosztály és az off-shore cégek paradicsoma – előbbi Ciprus brit gyarmati múltja, a máig érvényben lévő baloldali közlekedés, utóbbi a kedvező adózási lehetőségek alapjain nyugszik.

A repülőgép szinte a tengerre landol, a larnacai repülőtér kifutópályája ott kezdődik, ahol a part szakad. A fogadóépület kívülről első ránézésre egy jól fejlett Tesconak látszik, szögletes és puritán, belülről sem igazán ingergazdag – tiszta és egyszerű. A reptérről taxi vagy iránytaxi (utóbbi nagy, 7 személyes Mercedes, általában óránként

tetautókra – idővel hozzászokunk, hogy van sofőr, épp csak a másik (számunkra szokatlan) oldalon ül. A szigeten virágzik az autókölcsönzés, a nagy nemzetközi rentacar-láncok és kis, független cégek is kb. a magyarországi ár feléért kínálják a kocsikat. A bérautókat rikitő, piros rendszámmal különböztetik meg az elől fehér, hátul sárga rendszámot viselő hazai

ciprióták különös vonzalmat éreznek a terepjárók iránt, annyi a Pajero az utakon, mint Romániában a Dacia.

A város arculatát a beton dominálja. A sziget északi részének török megszállását követően hirtelen nagyon sok új, az itthoni tízemeletesekre emlékeztető építményt húztak fel, egyrészt, hogy otthont biztosítsanak a 45 000 görög ciprióta menekültnek, másrészt a hatalmas elveszett kereskedelmi szállás-kapacitást pótlandó. Ebből adódóan Limassol nagyobb része nem nyújt különösebb építészeti-estétikai élményt, persze kis kitarással találhatunk igazi mediterrán hangulatú városrészekkéket és az oázisszerű, üde közparkokról sem szabad elfeledkeznünk. A középkori városmag a (nem túl izgalmas) Öreg kikötő környékén terül el. A Citadella épületében kapott helyet Ciprus Középkori Múzeuma, abban a tudatban bolyonghatjuk be a kikötőt őrző erődítményt, hogy annak idején itt esküdött hűséget Berengária hercegnő Oroszlánszívű Richárdnak, igaz, abban az időben még egy bizánci vár állt ezen a helyen.

Limassol fő útja és sétánya a part vonalát követve fut kilométereken keresztül. Néhány kikötői szakasztól eltekintve egy folyamatos strand az egész tengerpart, aminek nagy része nyitott és ingyenes, természetesen a nagyobb szállodák privát partszakaszt biztosítanak vendégeik számára. Váltakoztatják egymást a kavicsos és a főnyes szakaszok, a tisztaság nem mindenhol kifogástalan és nem túl esztétikus a távolban horgonyzó nagy, lepattant tartályhajók látványa sem. A Nautical Club szabadon látogatható strandja például minden kíváncsival megfelel, a büfében pedig kellemes meglepetés éri hazánkfiát, a testes csapos kedélyesen érdeklődik nemzetiségünkről, majd felcsillan a szeme: „Hoty vadzs?

Jöss kártázni?” A várostól pár kilométerre északra fekvő, a gyarmati idők óta elnevezésű Governor's Beach fehér sziklái és főnyeje is vonzza a fürdőzők csapatait, de még így is csendesebb, természetesebb és barátságosabb a városban fekvő strandoknál.

Limassol éjszakai élete miatt finom túlzással Ciprus kis Párizsának nevezik. Kora este felpeszdül a város, a fiatalok ellepek a bárkat és a kávézókat, mediterrán szépségek korzóznak városszerte, az utakon megsokasodnak a kabriók. A karaoke bárok telt házzal mennek, angol turisták ordítják a mikrofonba, hogy aj vill szövjáv, meg hogy born tu bi wáááájld. A klubokban az élet éjjel tájban kezdődik. Nem könnyű választani. A pálmafás, medencés, ízlésesen berendezett Privilege-et nem szabad kihagyni. A helyi hölgyek angoltudása (ahogy Murphy mester megálmodta) fordított arányban áll attraktivitásukkal, ráadásul elég tartózkodóak a turisták irányában, szemben az itt nyaraló külföldiekkel, akik igencsak nyitottnak bizonyulnak minden jóra. Aki más jellegű izgalomra vágyik, több aqua- és vidámpark várja, vagy befizethet egy helyi folklorestre is, ahol Jorgosz és társai szintetizátorral súlyosbított ciprusi népzene adnak elő, helyi táncokkal és pikáns tréfákkal mulatgatnak – megkönnyebbülésünkre nem csak a Balatonnál virágzik a pseudo-népi kultúra.

Végül, mielőtt búcsút intenénk a szigetnek, verjük el ciprusi fontjainkat az utolsó pennyig a repülőtér tax free üzleteiben (például beruházhatunk néhány üvegnyi comandariába, Ciprus nevezetes borába). Magyarországon nehéz lesz túl adnunk a nem konvertibilis pénzen, sem a bankok, sem a pénzváltók nem váltják be. – TURUL

Napfény és beton • Mediterrán irredentizmus

Limassol

Nyugalom és pálmafák: polgári lét mindenkinek

indulnak) visz a mintegy hetven kilométernyire fekvő Limassolba, házhoz, egész barátságos áron.

Az utcákat járva eleinte gyakran csodálkozunk rá a felénk tartó kísér-

járművektől, így figyelmeztetve a helyieket, hogy a kereszteződésbe érkező járgányt flúgos külföldi vezet, aki nem feltétlenül van tisztában a baloldali közlekedés szabályaival. A

A görög ciprióták nagyon kényesek arra, hogyan hívjuk a sziget északi részét. A megfelelő megnevezés „a megszállt területek”.

A „török rész” vagy az „Észak-ciprusi Török Köztársaság” változatokkal nem leszünk túl népszerűek. Érzékenységük érthető, az 1974-es invázió után majdnem 10 évvel, 1983-ban kikiáltott Észak-ciprusi Török Köztár-

saságot csak néhány ország (pl. Törökország) ismeri el önálló államnak, az ENSZ nem. A szigetet és a fővárost (eredeti görög nevén Lefkosia, a britek nevezték el Nicosiának) a kelet-nyugati irányú Zöld Vonalt oszítja gö-

Észak és Dél

rög és török részre. A két terület közötti demilitarizált zónát az ENSZ kéksisakosai ellenőrzik, a vonalon egyetlen helyen lehet átkelni, Nicosia óvárosában. A ciprióták nem léphetik át a határt, a turistáknak lehetősége

van az átkelésre, noha nem nézik igazán jó szemmel, és délután 5 óra 30 percig vissza is kell térni a déli oldalra. Az északi rész rengeteg természeti és épített látnivalót kínál a látogató számára (sokak szerint szebb, mint a betonnal telezsúfolt görög Ciprus), de szembeütő a szegénység és az állandó katonai jelenlét.

Az elvtársak szeleteltek

Sajtószalámi

Országszerte gyakran hangoztatott igazság, hogy a sajtószabadság a modern polgári demokrácia fundamentuma, a szabad gondolat- és véleménynyilvánítás az állampolgárok természetes és elidegeníthetetlen jogosultságai közé tartozik. Ezt egy 1946-os törvényünk is deklarálta, a demokratikus berendezkedés bátyájának tekinthető szabad és változatos sajtóéletet biztosítandó. Azonban abban az időben – akárcsak napjainkban – a törvények mellett bizony más tényezők is közrejátszottak az újságírás alakításában.

Már a háború alatt megjelentek az első sajtótermékek, amelyeket az új idők szele mozgatott. Először Debrecenben, Szegeden, a front mögött jöttek létre új lapok (Néplap, Délmagyarország), majd még az ostrom alatt indult el a fővárosban a Szabadság, amelyet a többihez hasonlóan koalíciós felállásban szerkesztettek, ám a lap de facto a kommunisták kezében volt. Jellemző történet: ennél a lapnál dolgozott néhány jóhiszemű kommunista újságíró, akik elhatározták, hogy írnak a dicsőséges szovjet hadsereg egyre burjánzó atrocitásairól. A sajtószabadság jegyében Gerő Ernő személyesen avatkozott közbe, nehogy a legkisebb kritika is érje a felszabadító hadsereg áldásos tevékenységét. A kommunistáknál sajtószabadság még egymás közti viszonylatban sem létezett.

A háború után, bár a sajtószabadság névlegesen visszaállt ugyan, magánszemélyek nem indíthattak lapot, ez a jog csak szervezeteket illetett meg. Elindultak a pártlapok, ismét megjelent a szociáldemokrata Népszava (később – a diktatúra alatt – a szakszervezetek lapja), a nagy múltú kiscgazda Kis Újság, a Nemzeti Párt pártlapja elindította a Szabad Szót, a Polgári Demokrata Párt a Fáklya és a Világ c. hetilapot. Más jellegetű sajtótermékek is megjelentek ekkor, például a Kossuth Népe,

amely a Honvédelmi Minisztérium félhivatalos lapja volt, vagy az Új Szó, a Vörös Hadsereg magyarországi szócsove. Új lapként indult újra a Magyar Nemzet (később a Hazafias Népfront lapja), és kiadták a Világosság és a Haladás című napilapokat is. Népszerű humorlapok is léteztek ebben az időben, a Pesti Izé, a Szabad Száj és a Ludas Matyi, melyekből a „hiva-

talos humor” megtestesítőjeként csak az utolsó maradt fenn a diktatúra alatt.

Talán ebből, a teljesség igénye nélkül készült felsorolásból is kivethető, hogy a korabeli sajtó a körülményekhez képest mennyire sokoldalú és változatos is volt. Hogyan lett akkor ebből a színes palettából mindössze néhány év leforgása alatt szürke pártújság-gyűjtemény?

A képlet nagyon egyszerű, csak a demokratikus pártok felszeletelésénél már megismert tényezőket kell a megfelelő helyre behelyettesíteni. A politikai újságírás még

szinte újjá sem született, mikor a komoly hatalmi háttérrel rendelkező kommunisták már gőzerővel dolgoztak a másként gondolkodó lapok elnémításán. A pártok ellehetetlenítésének alapfeltétele volt nyilvánosságuk, azaz az őket támogató sajtó megsemmisítése. Ezt kisebb-nagyobb módszertani eltérésekkel minden párt esetében sikerrel megtették, ennek illusztrálására engedessék meg most nekem az egész történetből egyetlen epizódot kiemelni.

Sulyok Dezső, az elkötelezett demokrata, akit elsőként szalámitak ki a Kiscgazda Pártból, 1946-ban megalakította a Magyar Szabadság Pártot. Ez a párt, amely többek között Mindszenty támogatását is bírta, a 47-es választások előtt egyre nagyobb ellenzéki erőt képviselt, képes volt ugyanis a szétvert Kiscgazda Párt helyébe lépni és óriási tömegbázist felsorakoztatni, képes volt a keresztény, paraszti és polgári rétegek integráló erejévé válni. Nem csoda, hogy a kommunisták igencsak félték tőle, hiszen így könnyen hiábavalónak bizonyulhatott a kiscgazdák szétverésére tett annyi erőfeszítésük. Jött is az utasítás Moszkvából, hogy Sulyok Dezsőt és pártját min-

vezet utasítására a nyomdászok egyszerűen nem voltak hajlandók a lap következő számát kinyomni. A Holnap így a tizenegyedik számot sem érte meg, és Sulyok Dezső minden nyilvánosság híján joggal jelenthette ki a parlamentben, hogy Magyarországon megszűnt a sajtó- és szólásszabadság. Sulyok végül 1947 augusztusában amerikai emigrációba kényszerült, a választások eredménye pedig ismert (amelyen egyébként még ilyen sajtóterror-hadjáratok és kékcédulázás után sem tudott igazán nagyot kaszálni a kommunista párt).

„55. § (1) A Magyar Népköztársaság a dolgozók érdekeinek megfelelően biztosítja a szólásszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot.”

Ennyi volt tehát a Holnap története. Ha valaki a mai magyar sajtóélet terén zajló események és a fent leírtak között bármilyen párhuzamra lesz figyelmes, az vagy a véletlen műve, vagy nem. Biztosra veszem, hogy sok kedves Olvasó az utóbbira szavazna.

A többi lap sem járt sokkal jobban, például a kiscgazda sajtó bulvársorsra kényszerült jeles tagja, a Nyugati Kis Újság egy volt munkatársa írta le, hogy gyakornok újságírónak álcázott besúgót építettek be a laphoz, aki természetesen – kilétét nem is igen titkolva – szorgalmasan jelentett. És így ment ez minden lapnál, amíg azokat valamilyen mondvacsinált ürüggyel meg nem szüntették vagy a „megbízhatatlan” újságírókat el nem küldték. Ezek után már tényleg nem kell kommentárt fűzni jogtörténetünk egyik legvisszatartóbb szörnyszülőltjének, az 1949-es sztálini alkotmány 55. §-ának (1) bekezdéséhez, melyben a következő áll: „55. § (1) A Magyar Népköztársaság a dolgozók érdekeinek megfelelően biztosítja a szólásszabadságot, a sajtószabadságot, a gyülekezési szabadságot.”

Óvakodjunk hát a múlt szellemeinek visszatérésétől, kedves barátaim, mert a múlt furcsa jószág, ezerszer elfelejthetjük ugyan, mégis előjön hívatlanul és megismétli önmagát...
–NÉPNEVELŐ

Extra Internet non est vita, si est vita, non est ita...

A 150 Ft-os korszak alkonya

Augusztus 1-je komoly változásokat hozott a hazai internetpiacon, különösen az egyéni felhasználókat illetően. A Matáv kedvezményeinek megszűnése, illetve megváltozása teljesen átalakíthatja a felhasználói szokásokat és kedvezőtlenül érintheti a hazai internetpenetráció alakulását. Már az augusztus eleje óta eltelt kis időben érezhetően visszaesett az otthonról internetezők száma (igaz, ebben szerepet játszik a nyári szabadságolás is).

A legnagyobb (akkor még monopolhelyzetben lévő) hazai távközlési szolgáltató 1998-ban vezette be 100 Ft-os kedvezményét, aminek lényege az volt, hogy helyi hívások (ebbe a kategóriába tartozott az internetezés is) esetén kedvezményes időszakban egy hívásért semmiképpen sem számláz többet 100 Ft-nál. Időközben a felső határ 150 Ft-ra növekedett, de még így is szép számmal vették igénybe az otthoni netezők a lehetőséget, különösen az ingyenes internetszolgáltatók megjelenését követően. 2000-ben jelent meg a Matáv a Mindenkinek csomaggal, ami havi 4000 Ft-ért átalánydíjas helyi telefonálást biztosított a kedvezményes időszakban.

2001 decemberében megszületett a sokak (elsősorban persze az ingyenes szolgáltatók) által várt díjmegosztási rendelet, melynek értelmében a csúcsidőszakban internet-hívásokból származó bevételeinek 30%-át, kedvezményes időszakban 10%-át köteles a telefonszolgáltató átadni az internetszolgáltatónak. A rendelet megjelenését követően heves vita bontakozott ki a távközlési és az internetszolgáltató vállalatok között a díjmegosztás és a számlázás mikéntjéről. Időközben több helyen is a kedvezmények tervezett megszüntetéséről szóló pletykák láttak

napvilágot, s nem is mindig bizonyultak alaptalannak. Az év elején az össznépi tiltakozás hatására még visszatáncolt a Matáv, de végül a választásokat követően a távközlési

Kábelnetárak		
(512 kbps letöltési, 128 kbps feltöltési sebesség)		
Szolgáltató	Egyszeri belépési díj (Ft)	Havi díj (Ft)
Axelero	14 950	12 900
Chello (1 éves szerződéssel)	16 900	10 900
TVNET	48 000	12 000

liberalizációra hivatkozva bejelentette, augusztus elsejével mindkét kedvezmény megszűnik, helyette újak kerülnek bevezetésre.

A kormányzattal kötött megállapodás értelmében augusztus elsejétől az összes távközlési cég (így a két legnagyobb, a Matáv és a Vivendi-leány Vfon) egységes, az állam által támogatott csomagokat és tarifákat kínál. Csúcsidőben (hétköznapokon 7 és 16 óra között) 6,1 Ft-ba, kedvezményes időszakban (hétköznap 16 és 24, hétvégén 7 és 24 óra között) 3,25 Ft-ba, éjszaka (mindennap 0 és 7 óra között) 0,5 Ft-ba kerül egy perc internetszolgáltatás távközlési díja. Kétfajta csomag közül lehet válogatni, a havi 1550 Ft-ba kerülő, 15 órát tartalmazó változat a „light usereknek”, a 4000 Ft-os havi díjú 40 órás csomag az átlaginternetezőnek ajánlható. A 15, illetve 40 óra a kedvezményes időszakban használható fel.

Eddig még csak a távközlési díjakról esett szó, modemes hozzáférés esetén szükséges még egy internet-előfizetés is. Az internetszolgáltatók a telefoncsomagokhoz alkalmazkodó hozzáférési lehetőségeket kínálnak, s vannak korlátozott, illetve 0–24 órás ingyenes elérést nyújtó vállalatok is. A 15 órás előfizetések havi 650 Ft-nál, a 40 óráskak havi 1400 Ft-nál kezdődnek (leszámítva természetesen az ingyenes hozzáféréseket), de jelentős különbségek vannak a hasonló nevű csomagokban foglalt szolgáltatások terén.

Az internetet intenzíven használók számára a telefonos elérés alternatívái lehetnek a szélessávú hozzáférések. Itthon a kábelnet és az ADSL a legelterjedtebbek, sajnos csak nagyobb településeken, illetve Budapest bizonyos kerületeiben érhetőek el. Ezek a szolgáltatások jóval nagyobb sebességet és állandó hálózati kapcsolatot kínálnak és nem járnak külön távközlési költséggel (azaz, míg egy modemes elérés esetén az internetelés és a telefondíj is kiadást jelent, itt csak az előbbiért kell fizetni), de vi-

Kicsit szomorkás... (tüntetés a kedvezményekért)

resztül üzemel (a telefonálást sem zavarja, így párhuzamosan lehet adat- és beszédforgalmat bonyolítani), egy speciális berendezés felszerelésével. Az ADSL-központok magas bekerülési költsége miatt a telekomcégek számára egyelőre csak sűrűn lakott helyeken kifizetődő a bevezetése. A két lehetőség közül az ADSL mellett szól, hogy dedikált vonalon üzemel, így sebessége nagyjából állandó, míg kábel esetén előfordulhat, hogy más felhasználókkal kell osztozni a szélességen. A kábel előnye: valamivel alacsonyabb fenntartási költsége és gyorsabb kiépíthetősége.

Végül ejtsünk szót a mobil interneteléséről is. Az eddigi tarifák mellett a mobil volt megfizethető a kapcsoltvonal eléréssel szemben. A Vodafone GPRS akciójától azonban megpezdült a piac, a bevezetés (és az ezzel járó gyermekbetegségek) 3 hónapjában ingyenesen, majd később havi 3125 Ft-os átalánydíjjal csatlakozhatunk GPRS-telefonokkal az internetre – idő- és forgalmi korlátozás nélkül, nagyjából a vezetékessel megegyező sebességgel. Az ajánlatra sokan beindultak, a fejlesztés alatt álló hálózat még sokszor bemozdja az unalmast, de ha stabilizálódik, akár széles körben is elterjedté válhat.

– B.Á.G.

ADSL-árak		
(384 kbps letöltési, 64 kbps feltöltési sebesség, 1 éves szerződéssel)		
Szolgáltató	Egyszeri belépési díj (Ft)	Havi díj (Ft)
Axelero	14 950	12 900
Datanet	28 125	12 375
EnterNet (Matáv-területen)	28 125	12 250
EnterNet (Vivendi-területen)	10 000	16 000
Externet	28 125	14 875
Freestart	14 375	11 000
Inter.net	30 000	14 875
TVNET	28 125	11 125
Vnet (Vivendi-területen)	14 900	11 900
Vnet (Matáv-területen, 3 éves szerződéssel!)	0	10 900

Mogyoródon a pályán kívül is mérik az időt

Újra itt a száguldó cirkusz

Baumgartner Zsolt – a balesetben elhunyt Kesjár Csaba óta – a magyar autóversenyzés legígéretesebb tehetsége. Jelenleg a Forma–3000-ben rója a köröket egyre biztatóbb eredményekkel. Ha töretlenül halad pályafutása, akkor nem-sokára a Forma–1 mezőnyében láthatjuk.

Nem ő az első magyar autóversenyző, akiben az első magyar Forma–1-es pilótát látja a hazai közvélemény. A nyolcvanas évek közepén tesztelés közben halálos balesetet szenvedett Kesjár Csaba előtt Szigetvári Mátyást is többen östehetségnek kiáltották ki. Am Szigetvári a hetvenes évek végén versenyzett és ekkor még elképzelhetetlen volt Forma–1-es karrier a szocialista tábor országaiból érkezőknek. Kesjár Csabának tehetsége mellett az az előnye is megvolt, hogy Magyarország 1986-ban bekapcsolódhatott a száguldó cirkuszba. Csaba 1987-ben – egy speciális engedély segítségével – tehetett is néhány kört a Hungaroringen egy Zakspeed volánja mögött több tíz-

ezer magyar szurkoló tombolása közepette. Am egy év múlva ez a néhány kör már csak szomorú emlék volt, mert Kesjár karrierje Németországban mindörökre véget ért.

Baumgartner lehetőségét nemcsak tehetsége adja, hanem az is, hogy végre professzionális háttér áll a legtehetségesebb magyar pályaversenyző mögött. Egyrészt stabil anyagi bázis: a Renault Baumgartner a család vállalkozása, másrészt egy kiváló menedzser, a volt Forma 1-es pilóta, Ricardo Patrese személyében. A siker alapfeltételei így adóttak. A gond már csak az, hogy mire „eljutottunk” a Forma–1 kapujába, addigra a sportág is megérkezett története egyik legnagyobb kríziséhez. A versenyek nézettsége folyamatosan csökken, az év elején már felröppentek olyan hírek is, hogy néhány csapat kiszáll és új bajnokságot indít. A bajt tulajdonképpen csak tetézte, hogy a Ferrari idén az év közepéig Schumacher vezetésével tönkrevverte az egész mezőnyt, unalomba fullasztva a futamokat.

A sportág sorsát illetően egyre több a szkeptikus. Úgy látják, hogy az autóversenyzést egyre inkább a showbusiness jellemzi, mint a fairplay. Kicsit kétségessé teszi valaminek a komolyságát, a megmért-

Baumgartner Zsolt

tetés lényegét, amikor egy versenysorozat felénél már világbajnokot hirdetnek, mert olyan szintűvé vált a konstrukciók közötti különbség. Jóllehet, ez egy technikai sport, de akkor most Schumacher a versenyző, vagy aki az autót tervezte, esetleg aki az üzemanyagot tölti bele? Félreértés ne essék, nem Schumacher érdemeit vonom kétségbe, hanem az egész „cirkusz” értékét. Itt ugyanis már nem a hagyományos szponzor-versenyző kapcsolatról van szó, hanem hatalmas összegekről, s nem a segítő szándék, hanem a haszon-szerzés a lényeg.

Míg a néhány (pillanatnyilag lényegében egy) élcsapat önfeledten

ünnepli magát, s vágja zsebre az egyre hihetlenebb gázsikat, addig alig akarjuk észrevenni azokat a kis jelzéseket, amiket a sikertelenebb kis csapatok adnak lassan elviselhetetlenné váló agóniájukról (újabbban egyre gyakrabban fordul elő, hogy nem huszonkét autó áll a rajtnál). Ha ezen az úton halad a Forma–1 tovább, akkor az emberek már csak a rajtot nézik meg, mert ha ott elhúz az aktuális atyaisten (jelenleg ez a Ferrari) akkor már nyert is, minek nézni a magányosan köröző versenyautót.

Pech, hogy már a Hungaroring előtt lefutott az idei évad. Már csak olyan kérdések maradtak nyitva ebben az évben, hogy X végre be tud-e fejezni egy versenyt vagy Z sorrendben tizedszer is az utolsó helyről startolhat. Schumacher már megnyerte a vb-t, ezért fele annyi német jön, de ne szomorkodjunk azért nagyon, mert a német Schumiszurkolók (a Hungaroring „nagyfogyasztói”) mérhetetlen zabálásuk és sörivásuk 90%-át otthonról hozott anyagból fedezik. A hazai szolgáltatóipar ezért 2000-ben egy mosolygós pártpenztárnok vezetésével új utakat tört: gázt, vizet és faházat szolgált. Elindult a Mogyoródi Szexkemping, egy sajátos magyar válasz a Forma–1 új kihívásaira.

Azért sok sikert kívánunk Zsolt-nak, reméljük, hogy „versenyzőként” nem a hollywoodi nagydíjra kell majd először rajthoz állnia...

– CHARM, ZSIROS

Magyar Csoda

Az 1986-os Mexikói téstás bukás óta várunk. Várunk a csodára, hátha egyszer bekopogtat hozzánk, hogy „tessék mondani, merre találok a magyar futballt, mert én lennék a csoda és megszeretném őt látogatni”.

A majd két évtizede tartó folyamatos defenzívában csak egy-egy magyaros-huszáros kitérésre volt ereje fiainknak. Egy-egy győztes – már-már csodaszamba menő litván vagy azeri – mérkőzés után tízezrek látogattak ki a meccsre és százezrek ültek a tévé elé, hogy ismét várják és megleskék a csodát, de az csak nem jött. Az emberek csak legyintettek, ha a magyar fociról esett szó. A bajnoki mérkőzések látogatás száma ismét 150 és 300 fizetővendég között fixálódott. A tévénözök pedig inkább a szünetjelet nézték a városi kábeltévén, csak nehogy végig kelljen szenvedniük kilencven percet egy magyar bajnoki mérkőzéssel. Illés Bélának, a magyar foci „állócsilla-

gának” karrierje pedig a Göncöl-szeker felé folytatta eliptikus pályáját.

De aztán gondolt egyet egy hatvanezres nyugat-magyarországi megyeszékhely és augusztus közepére meghívta a csodát egy könnyed nyáresti partyra. A vendéglátó hely-

színnek Budapestet választotta, nem azért, mert „Zala gyöngye” nem lenne elég szép, de hát ott ugye nincs nemzetközi repülőtér, no meg metró sem. És a rég nem látott vendég megérkezett, eljött, itt volt. Zúgott a stadion, hullámoztak az emberek, zászlók lobogtak és még a kocsmák is megteltek a szeretett vendég érkezésére. Jól bántak a messziről jött idegennel, mindent megkapott. De reggel már látták a városban csomagolni. Még mielőtt elindulna, lenne egy javaslatom: mi lenne, ha egy állandó lakosztályt bérelnénk itt neki. Hogy a következő invitáló levelünkben leírhatnánk: Kedves Csoda! Gyere hozzánk, Magyarország hazavár!

–T.U.

„Ki tudja merre, merre visz a végzet...”

Dilemmák az erdélyi magyar politikában

Tizenkét évvel ezelőtt kevesen gondolták volna, hogy a Romániai Magyar Demokrata Szövetség partnerségi megállapodás alapján fogja támogatni annak a posztkommunista pártnak a kormányát, amelynek korabeli vezetéséből sokan személyes felelősséggel viseltetnek az 1990-es véres marosvásárhelyi magyarellenes pogromért. Csakhogy a réalpolitika nem az erkölcsök világába tartozik, és különösen nem Romániában.

A román közvélemény magyar-komplexusa a kezdetektől gátolta az erdemi párbeszéd létrejöttét a romániai belpolitikában az erdélyi magyar közösség sorskérdéseiről. Az RMDSZ nacionalista támadások állandó célpontjaként egyfajta karanténban volt, amelyből a kitörés lehetetlennek látszott. A fordulat 1996-ban következett be, amikor a posztkommunista PDSR bukásával hatalomra kerülő, jórészt a történelmi román pártokból álló koalíció bevette a kormányzásba az erdélyi magyarság érdekvédelmi szervezetét. A 2000. évi választások azonban a PDSR ismételt kormányzását hozták, ami új helyzetet teremtett az RMDSZ számára is. A szövetség vezetése abból a nem megalapozatlan számításból indult ki, hogy a hatalomba visszajutott egykori állampártnak jobban meg kell izzadnia a nemzetközi elfogadottságért, hiszen Nyugaton elsősorban ezt a pártot, és személy szerint emblematikus figuráját, Ion

Iliescut tartották felelősnek Románia elszigeteltségeért. A megalakuló Nastase-kabinet tehát – különösen az ország NATO-aspirációinak fényében – fokozottan rá volt szorulva az olyan szalonképes partnerek támogatására, mint az RMDSZ. A szövetség ezért megállapodást írt alá az új kormánypárttal, amelyben a magyar közösség számára fontos engedmények fejében vállalta a kabinet külső támogatását.

A koalíciós részvétel és különösen a nemrég még kemény nacionalista hürokat pengető Iliescu–Nastase-párt támogatása kimondatlan alku része volt: kormányzati pozíciókért és szigorúan az egységes román nemzetállami keretek között tett kisebb engedményekért cserébe az RMDSZ-nek fel kellett hagynia a magyarság belső önrendelkezését célzó elvi politizálással, és gőzerővel kellett dolgoznia Románia igencsak megtépett országimázsának javításában. A kormányon elért nyelv- és iskolapolitikai eredmények viszont még a szövetség eleve „csökkentett” programjához képest is néha megalázóan szerényre sikeredtek, ami feszültséget keltett a szövetségben belül. A nemrég névben „szo-

ciáldemokratizálódott” posztkommunistákkal kötött megállapodás még nagyobb felzúdulást váltott ki. Egyfelől ugyanis az RMDSZ-PSD együttműködésnek köszönhetően születtek meg a közelmúltban olyan kulcsfontosságú törvények, mint a közigazgatási anyanyelvhasználatról, vagy az elkobzott ingatlanok visszaszolgáltatásáról szóló jogszabály, másfelől azonban sokak szerint az RMDSZ jelenlegi politikája a szövetség vezetésének és holdudvarának a mindenkori román hatalmi elit által történő korrumpálásával fenyeget.

A mindenkori román hatalmi elit céljai pedig szemernyit sem változtak 1918 óta, csupán a megvalósítás eszközei módosultak. Akinek erről kétségei volnának, vegye kézbe a legnagyobb példányszámú román napilap minapi számát: az Adevărul „Cluj már nem Kolozsvár!” címmel adta diadalittasan a közvélemény tudomására, hogy a kincses városban a hivatalos nyelvhasználat szempontjából kritikus 20% alá süllyedt a helybeli magyarok aránya. Kormányzati részvételtől vagy partnerségi megállapodástól függetlenül pedig továbbra is csendben folyik a még magyar többségű területek államilag vezérelt fellazítása, kolonizációja. Kezdve a színmagyar falvakban és városokban terjedő ortodox templomépítési láztól az állig felfegyverzett csendőrök erődemonstrációin át addig a legújabb ötletig, hogy Marosfőn, a Székelyföld szívében egyetemi kart állítsanak fel a románánárképzés Hargita és Kovászna megyei „elősegítése” céljából.

Az erdélyi magyar politika

Hagymakupolás honfoglalás

kulcskérdése, hogy a román „kegyből” kiérdemelt jogok mennyire helyettesíthetik a magyar közösség megmaradása szempontjából létfontosságú belső építkezést, az önkormányzatiság gazdasági-szellemi alapjainak lerakását. A Markó Béla–Verestóy Attila fémjelezte RMDSZ-csúcsvezetés a „kis lépések politikájának” nevezett első megoldás híve. A szövetség belső ellenzéke, a jobbközép irányultságú Reform Tömörülés viszont az alapelvekhez történő visszatérést követeli. Normális esetben taktika és stratégia nem zárják ki, sőt, kiegészítik egymást. Most azonban egy céltudatos erdélyi magyar politikának azt a sajnálatos tényt kell figyelembe vennie, hogy érdeklődő áll fenn a magyar kisebbség megosztásában – és hosszú távon felmorzsolásában – érdekelt román hatalom és a nemzetstratégiával nem rendelkező jelenlegi magyarországi kormánypártok között: mindketten egy „kezelhető” RMDSZ-t akarnak, amelyik sem Bukarestben, sem Budapesten nem tesz fel kínos kérdéseket. Ebben az esetben pedig nem vitás, melyik a vállalható alternatíva.

– BOZÓTHARCOS

Kommentár nélkül

Romániában a múlt hónapban nyilvánosságra hozták az idei népszámlálás előzetes eredményeit. Eszerint az elmúlt tíz évben az ország lakossága 22,8 millió főről 21,7 millió főre csökkent. Az 1,12 milliós csökkenésből mintegy 190 ezret a romániai magyarság fogyása tesz ki, amely így az 1992-es 1,62 millióval szemben ma már csak 1,43 millió lelket számlál.

Az a románság 4,9%-os zsugorodásához képest – ismételjük, tíz év alatt – 11,7%-os zuhanást jelent. Részadatok: Marosvásárhelyen 52%-ról 47%-ra csökkent a magyarság aránya – ezzel az utolsó, eddig nagyrészt magyar erdélyi nagyváros is román többségűvé vált –, míg Nagyváradon 33%-ról 27%-ra, Kolozsváron pedig 23%-ról a kritikus 19%-ra

apadt a magyar jelenlét. (A magyar anyanyelvűek aránya ugyanazon városokban az 1941-es népszámlálás szerint: Marosvásárhely 94%, Nagyvárad 92%, Kolozsvár 87%). A Székelyföld viszont többé-kevésbé még tartja magát: Hargita megye lakossága az előző népszámláláshoz hasonlóan is 84%-ban magyar többségű, Kovászna megye is megőrizte a maga 74%-át, és Maros megye tömbmagyarsága sem apadt jelentősebb mértékben.

Az élő esztelenségről Heil Hitler Hotline?

„Hát én nem tudom, biztosan bennem van a hiba, de én speciel nem sok hasonlóságot vélek fölfedezni a szoci csinovnyik-csirinyók gittegylete és az Adolf Hitlerről elnevezett ifjúsági mozgalom között, amelynek jobbra gyermekkorú „kiskatonái” a háború végnapjaiban halált megvető bátorsággal, fegyverrel a kézben és sokan közülük az életüket is áldozva védelmezték a sokszoros túlerőben lévő angol-szovjet hordák ellenében (...)” (Gazdag István *A halott oroszokról* című cikke a *Demokrata* 2002. július 18-i számában.)

Új jobboldal: ez a neve a sokak által kedvelt hetilap új rovatának, itt találtuk ezt az írást, amelynek bevezetőjén akár el is heherészthetünk volna. Továbbolvasva a cikket azonban egyre jobban elkomorodtunk: a szerző (nyilván jelentős gondolkodónak látva magát) olyan szellemi ámokfutást végzett, hogy meghűlt bennünk a vér. A cikk intellektuális íve ugyanis Hannah *Arendt* Rowan *Atkinsonig* (igen, ne tessék röhögni, Mr. Beanről van szó) rajzolódik, a végkövetkeztetés azonban velős: Hitler „halott oroszán”, akit „kisegerek” rugdosnak, jó szó-kás szerint egy zaftos kis holokauszttagadás is befigyel („*A holokauszt megtörténtét kizárólag a túlélők visszaemlékezései és az egykori tábor adminisztrációs tagjaitól (...) kikényszerített vallomások támasztják alá*”), új elemként azonban bejön a nagy világvallások és kereszténység gyalázása („*A különböző monoteista vallások »judáizmus, kereszténység, iszlám« viszont három ezer éve folyamatosan gyilkolnak*”).

Ezek után mondtuk azt, hogy elég. Undorító és gyomorforgató a cikkből áradó elborult antiszemizmus, a Hitlerjugend dicsérete, a kereszténység gyalázása. Undorító főleg azért, mert a zavaros fejű szerzőn túlmutat a következtetés: néhányan úgy gondolják, hogy elérkezett az idő Magyarországon is az Új jobboldalnak nevezett szellemi sületlenség elterjesztésére. Rádadásul a szerző ellentmondásban van saját magával is, hiszen például a francia új jobbosok

mereven elhatárolják magukat a holokauszttagadástól, őket ez a téma nem foglalkoztatja. A világ-megváltásnak, a minden létező intézmény elleni támadásnak és a zavaros észosztásnak már ismerjük az előzményeit az elmúlt századból. A két emberiségellenes eszme hasonló frázisokkal, szellemi proletárok által megcsócsált táplálékkal „dolgozott”. Ki kell mondanunk: ebből mi nem kérünk. Semmilyen formában.

Nekünk ugyanis fontos hazánk múltja, egyházaink tisztelete, a mások hitének elfogadása; fontosak kisebb és nagyobb közösségeink és legfőképpen fontos a múlt ismerete. Mi nem kérünk és nem is kérhetünk a sületlenségeket összehordó Új jobboldal teoretikusaiból. Nekünk, értékeltető fiataloknak a példa *Deák* bölcsessége, *Tisza* puritánsága, *Bethlen* István karizmája, *Teleki* Pál becsülete, a '45 és '47 között a diktatúra ellen küzdők, jobb- és baloldali politikusok bátorsága, a rendszerváltó politikusok szellemisége. Itt van velünk *Németh* László felelősségérzete, *Cs. Szabó* Zoltán műveltsége, *Szabó* Zoltán érzékenysége, *Krúdy* Gyula álmvilága, *Wass* Albert, *Bánffy* Miklós kötelességtudata, itt vannak a népiek és az urbánusok, a régi Magyarország krónikásai, itt vannak, akik akartak és itt vannak, akik elbuktak.

Így tehát a zavaros, a múltat megtagadó gazdagistvánok förmedvényeit gondosan tegyük el és (ha nem sajnáljuk szegény lábtünet) alkalomadtán cipőt tömjünk velük. Körülbelül ezt érdemlik.

– ABA

„Egy újabb klikk az Inforum Invest lapon a Free web linkre, s máris rajzolódik ki előttünk a Hungarizmus, Fasizmus, Nemzeti Szocializmus és az Információk a holokausztról című oldalak. Az utóbbin eddig nem ismert kód olvasható: i8. Ez pedig a már ismert logikával így fejthető meg: i = igazságot, 8 = Hitlernek.” (Szendrei Lőrinc *88 = HH = Heil Hitler c. írása, Népszabadság, 2002. július 16.*)

Az önmagát az „élet- vagy nemzetellenes folyamatok” ellen küzdő csoportosulásként meghatározó Lelkiismeret'88 Csoport elvakult akciói súlyos károkat okoznak a hazai politikai életnek, különösen a polgári oldalnak. Lassan fejükhez kaphatnának már, hogy ezt nem kéne, nagyon nem.

Ennek ellenére meglehetősen izadtságszagú próbálkozás a szervezet nevében szereplő '88-as évszám-ba a neonáci szervezetek 88 = Heil Hitler kódját belemagyarázni. A tényyszerűsége általában oly kényes Népszabadság címlapján megjelent elemzés (némi csiszolással) talán megüti azt a szintet, hogy egy komolyabb bulvárlap vagy UFO-magazin lehozza számmisztika- és horoszkóprovatában. A cikk féligazságokkal és a neonáci veszély büvöletében született konspirációs elméletekkel dolgozik. Kis utánajárással (mondjuk hősünk emlékszik az újságíró-iskola első óráira: szakmai tisztesség, a tények tisztelete, hasonló bagatel dolgok) kideríthető lett volna, hogy az egyik legnagyobb nemzetközi keresőnek és tartalom-szolgáltatónak, a Yahoo!-nak semmi köze sincs az Inforum Investhez. (Csak zárójelben jegyzem meg, az informatikai analfabetizmus nem baloldali újságírói kiváltság, máshonnan is hallhatunk hajmeresztő elméleteket önmegsemmisítő víru-

sokról és a programból kivett szoftverről.) A hivatkozott „internetes szakértő” hozzáértését kérdőjelezi meg, hogy nem tűnt fel neki: az i8.com egyszerű ingyenes tárhelyszolgáltatás (mint pl. a GeoCities.com vagy a freeweb.hu), az „i8” hunglish „igazságot Hitlernek” megfejtése nettó paranoia vagy rosszindulat – neonáci oldalakon nem használják ezt a betűkombinációt. Az elrettentő példaként felhozott, egy német kisváros benzinkútján az embereket Heil Hitler köszönésre kényszerítő, 88-as pólót viselő társaság esete is inkább az emberi hülyeség szánalmas megnyilvánulása, semmint a neonáci veszély fényes bizonyítéka. A cikk szerzője siránkozik még egy kicsit a szólás-szabadságon, szabályozna, betiltana

A tényyszerűsége általában oly kényes Népszabadság címlapján megjelent elemzés (némi csiszolással) talán megüti azt a szintet, hogy egy komolyabb bulvárlap vagy UFO-magazin lehozza számmisztika- és horoszkóprovatában. A cikk féligazságokkal és a neonáci veszély büvöletében született konspirációs elméletekkel dolgozik.

ezt-azt. Ugyanakkor nem volt ilyen érzékeny, amikor nem is olyan régen, a Fiala Baloldal (nem tévedés, a legnagyobb kormánypárt ifjúsági szervezete) oldalairól vezetett link a FideSS-honlapra, ahol náci propagandaanyagokat tettek közzé, épp csak a horogkereszteket cserélték le Fidesz-logókra.

Ha az újságíró egy kicsit éberebb (mondjuk emlékszik az újságíró-iskola első óráira: szakmai tisztesség, a hír tisztelete, ilyesmik), felfigyelhetett volna rá, hogy már a szerkesztőség front office-át is megszállták a náci: A Népszabadság Rt. ügyfélszolgálati zöld száma: 06-80/388-888. Dekódolva: Heil Hitler, Heil Hitler Hotline...

– TURUL

Két távozás tanulsága

Távol álljon tőlem, hogy most jólesően lapogassam meg a vállamat és hirtelen közös egységfrontról vizionáljak, mégis a hír: Kis János és Hack Péter kilépett az SZDSZ-ből, megér pár szót. Amikor kirobbant a miniszterelnököt érintő titkosszolgálati botrány, az elsők között fogalmaztuk meg, hogy újra kell gondolni az elmúlt tizenkét évet; a valódi szociáldemokratáknak és elvhű liberálisoknak rá kell döbenniük, hogy még mindig az állambiztonsággal összefonódott kommunista nomenklatura irányítja az országot.

Ez persze nem jelenti azt, hogy a magyar liberálisoknak és konzervatívoknak el kellene gondolkozni a jobboldalon tisztán Grál-lovagok állnak, akikhez már holnap az esetleges összefogáson és az lehet csatlakozni és azt sem, együttműködésen. Még mielőtt sokan félreértenék szavaim, szeretném leszögezni: Kis János és főleg Hack Péter egyáltalán nem szim-

patikus a számomra, az elmúlt tizenkét évben végzett politikai munkájuktól meg végképp idegenkedem, de elvhűségük és keserűségük, amivel otthagyták a számukra sokat jelentő pártot, mindenképpen elgondolkodtató és bepillantást enged (gondolom nem csak) egy-két eszmében hívó liberális lelkivilágába. Az együttműködés egyébként nem lenne előzmény nélküli, hiszen a liberálisok internacionáléjának és az egyik nemzetközi konzervatív ernyőszervezetnek közös irodája van Bécsben, Franciaországban pedig a liberális Democratie Libérale tagja a mostani jobbközép kormány vezetője, Jean-Pierre Raffarin. Soraimat lehet nemzetárulásnak fel fogni, de meggyőződésem, hogy igenis szükséges egy újfajta együttműködés, amely most még távolinak és a kölcsönösen osztott sebek miatt elképzelhetetlennek látszik. Ez a párbeszéd (amely elsősorban a fiatalokra vár) akár a rendszerváltás előtti összefogásnak is lehetne mása, amikor a nemzeti ellenzék és a demokratikus ellenzék komo-

Ez a párbeszéd (amely elsősorban a fiatalokra vár) akár a rendszerváltás előtti összefogásnak is lehetne mása, amikor a nemzeti ellenzék és a demokratikus ellenzék komolyabbik része képes volt – legalábbis egy ideig – együttműködni.

lyabbik része képes volt – legalábbis egy ideig – együttműködni. Látnunk kell azonban azt is, hogy a mai SZDSZ, az általa képviselt elvtelenség és kiállhatatlan szabadosság, valamint a nemzeti ügyekben mutatott elképesztő érzéketlenség miatt nem alkalmas a konzervatív oldallal való együttműködésre. Ennek ellenére meggyőződésem: mivel sok mindent újra kell kezdenünk, mindenképpen szükséges az összefogás – akár szabadelvű honfitársainkkal is. Hogy végleg a történelem sülyesztőjébe küldjük a tizenkét évvel ezelőtt a polkba kívánt arcokat.

– LANER LÁSZLO

Közlekedik a tömeg

A budapesti buszon, metrón vagy villamoson való utazás nekem – mivel az évek során meglehetősen ellenállóvá váltam a zsúfoltsággal és a lassúsággal szemben – már nem egyszerűen a „sok pénzért alacsony színvonalú szolgáltatás” gondolatokat idézi fel. Történt ugyanis, hogy a népi teherhordásról és teherszállításról hallgattam előadást az egyetemen és rögtön bevillant a drága alma mater ablakaitól néhány méterre zajló élet etnográfiai felhasználhatósága és kiaknázatlansága...

Az évek során sok európai fővárosban jártam, de valahogy mindig az volt a tapasztalatom, hogy mondjuk Párizsban az emberek elsősorban utazásra, illetve szerelmi élet élésére használják a metró (valljuk be, ez utóbbi sem utolsó szempont). Budapesten azonban új ízekkel telítődik a másol konzervatív módon csak helyváltoztatásra használt autóbusz- vagy villamosközlekedés. Vegyük például a 49-es villamos esetét: bár a Közlekedési Múzeum elszánt szakemberei évek óta fenik fogukat a matuzsálemekre, de a békávényál úgy látszik, az angol főnemesség újítási lázával átítatott

hivatalnokok dolgoznak, így a Stukáknak becézett ötvenéves tragacsok mai napig ott hörögnek a pesti flaszteron. A Fővám téri Vásárcsarnok is a 49-es vonalán található, így a figyelmes polgár naponta elámulhat embertársai találékonyosságán: láttam már a szűk peronra hatalmas kosár meggyet felpakolni valami tüneményes gyorsasággal, nénik rendszerint a hátsó ajtónál szokták berendezni virágkertészetiüket, egyszer pedig vergődő kacsák hápogása hallatszott egy méretes füles kosárból. Persze a különleges élmény nem kizárólag a belvárosiak kiváltsága: a Kőbányát Csepellel összekötő 48-as buszon bóbiskolásomból egyszer raffiaszatyrok dübbenése ébresztett. Először csak a bimbózó tavasz és a

műanyagpapucs-piac összefüggéseim merengtem, de amikor már az ötödik táská landolt nem messze tőlem, elkezdtem gondolkodni. Mint a szomszéd ülésre pihenni leülő árusok beszélgetéséből kiderült: törülközők, kvarcórák, tekintélyes mennyiségű retek és többfajta ólomkatona-gyűjtemény (!) rejtőzött a táskák mélyén; a szállítmány célja ismeretlen maradt számomra. Mai napig nem tudom, hogyan sikerült összekombinálni az áruknak eme tényleg furcsa választékát. Szóval Budapesten utazni jó, szép és tanulságos: ha meg a buszok utáni menetrendszerű rövidvágtaikat is mókásan fogjuk fel, nem lehet követelnivalónk az Élettel szemben.

– TÉTÉNYI ISTVÁN

F e l h í v á s !

Tisztelt Olvasóink!

Az Utolsó Figyelmeztetés szeptembertől megemelt oldalszámmal és megemelt példányszámban fog megjelenni. Mindez nem lenne lehetséges az olvasóinktól eddig kapott támogatások nélkül, amelyek erkölcsi és anyagi értelemben is sokat jelentettek számunkra. A továbblépéshez azonban szükségünk van azok segítségére, akik szerepet tudnak vállalni lapunk további terjesztésében.

Várjuk tehát azon vállalkozó szellemű olvasóink jelentkezését, akik – dacolva a hatalom rosszallásával – küzdeni akarnak a baloldali médiatúlsúly ellen, a sokszínű sajtókínálat érdekében és vállalják, hogy lapunkat több (tíz, száz) példányban terjesztik saját vendéglátóhelyeiken (kávézó, étterem, borozó, söröző, panzió, videoték stb.).

Jelentkezni lehet:

e-mail: terjesztes@ufi.hu

tel.: 475-6174

levél: Utolsó Figyelmeztetés, 1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Terjesztői előfizetés

M e g r e n d e l ő l a p

Megrendelem az Utolsó Figyelmeztetés című ingyenes újságot. példányban.

Kapcsolattartó személy neve: Telefonszáma:

Terjesztés helye:

Város: Irányítószám:

Utca: Házzám:

A megrendelőlapot az alábbi címek valamelyikére juttassa el:

- Utolsó Figyelmeztetés, 1062 Budapest, Lendvay u. 28.
- Fax: 1-475-0947
- terjesztes@ufi.hu

Hirdessen a polgári oldal legnagyobb példányszámú magazinjában,
az Utolsó Figyelmeztetésben!

Hirdetésfelvétel és további információ:

e-mail: hirdetes@ufi.hu

tel.: 475-6174

levél: Utolsó Figyelmeztetés, 1062 Budapest, Lendvay u. 28.

Ne feledje:
szeptembertől az
Utolsó
Figyelmeztetés
24 oldalon jelenik meg!

Szeptembertől megújult külsővel és tartalommal jelentkezik a www.ufi.hu honlap!

Az üzenőfal elérhetőségei: SMS: 06-20-588-1205, e-mail: uzenet@ufi.hu

Ide várjuk üzeneteiteket, javaslataitokat, hozzászólásaitokat.
A legjobbakból minden hónapban válogatást közöl lapunk.

**Üzenetben
érkezett**

„Ne bántsátok Turult! Ő a ked-
vencem!”

Átutaltam a 19 ezer Ft-os Júdás-
pénzt Nektek. Csináljátok tovább!

Nem értek veletek egyet, de gratulálok,
hogy ilyen színvonalas újságot tudtatok
csinálni.

Hajrá, Magyarország! Hajrá, ZTE!

Nagyon tetszett a múlt havi számban
megjelent, Szijjártó Péterrel készült
interjú. Teljes mértékben egyet tudok
érteni vele. Szinte mindent előlről kell
kezdenünk.

www.hajramagyarorszag.hu

**Nézd, olvasd,
terjeszd!!!
www.ufi.hu**

Kedves Olvasóink!

Tisztelettel köszönjük az eddig beérkezett, minden várakozásunkat felülmúló adománymennyiséget: egyúttal tájékoztatjuk Önöket, hogy a megnövekedett igényekre válaszolva lapunk szeptembertől 24 oldalon, még több érdekes írással fog jelentkezni. Továbbra sem kell fizetni az Utolsó Figyelmeztetésért, kérjük azonban, hogy akiknek lehetőségük van, adományaikkal segítsék elő lapunk eljuttatását még több egyetemistához és fiatalhoz.

Köszönettel:

Szerkesztőség

Utolsó Figyelmeztetéssel a sajtószabadságért! Támogasd lapunkat!

Számlaszám: Scripta Manent Alapítvány, K&H Bank, 10400205-02011264

Védjük meg együtt a demokráciát! Rendeld meg az Utolsó Figyelmeztetést!

M e g r e n d e l ő l a p

Megrendelem az Utolsó Figyelmeztetés című ingyenes újságot.

Név:

Város: Irányítószám:

Utca: Házszám:

A megrendelőlapot az alábbi címek valamelyikére juttasd el:

- Utolsó Figyelmeztetés, 1062 Budapest, Lendvay u. 28.
- Fax: 1-475-0947

Az Utolsó Figyelmeztetés megrendelhető a Fidelitas honlapján is: www.fidelitas.hu

utolsó FIGYELMEZTETÉS

Az új nemzedék lapja

IV. EVF., 9. SZÁM, MEGJELNIK HAVONTA

Főszerkesztő: *Hegedűs Zoltán*

Főszerkesztő-helyettes:

Ablonczy Bálint

Munkatársak: *Ambrus Balázs,*

Balogh Ákos, Benkő Levente,

Czotter András, Jancsó Gábor,

Rumi Tamás, Bodó Márton

Fotó: *Pintér Adám*

Felelős kiadó: Scripta Manent

Alapítvány

Szerkesztőség: 1062 Budapest,

Lendvay u. 28.

Tel.: (1) 475-6174

Fax: (1) 475-0947

www.ufi.hu e-mail: szerkesz-

toseg@ufi.hu. Szerkesztőségi

titkár: *Husztí Levente*

ISSN 1587-9097